

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 25. april 2006

Deres ref:
02/4103 FM HD

Endring av forskrift om forvalterregistrering i verdipapirfond

Vi viser til høringen som Finansdepartementets nylig gjennomførte vedrørende forslag om endring av forskrift om forvalterregistrering i verdipapirfonds andelseierregister.

Som uttalt i vår høringsuttalelse datert 14. mars, er vi tilfreds med at departementet har etterkommet foreningens anmodning om å endre forvalterregistreringsforskriften og vi har sluttet oss til departementets konkrete forslag til forskriftsendring. For norsk fondsbransje er det av sentral betydning at den foreslåtte forskriftsendringen blir gjennomført, slik at regelverket ikke representerer et vesentlig hinder for at norske fondsprodukter kan eksporteres til andre land.

Vi registrerer at Skattedirektoratet som eneste høringsinstans går mot departementets forslag til forskriftsendring. Vi har selvsagt forståelse for at Skattedirektoratet vurderer den foreslåtte forskriftsendringen ut fra de hensyn som det er satt til å forvalte, men etter vårt skjønn bør ikke de innvendinger som framsettes tillegges avgjørende vekt.

Slik vi forstår Skattedirektoratets høringsuttalelse mener det at forskriftsendringen bør avvises primært fordi endringen innebærer at den enkelte forvalter (nominee) selv vil måtte ta stilling til om andelseieren er skattepliktig til Norge eller ikke. Skattedirektoratet legger til grunn at det som utgangspunkt er bostedsskatteplikten som skal være avgjørende, og viser til at dette først avgjøres ved ligningsbehandlingen. Dermed kan ikke en forvalter med 100 prosent sikkerhet på forhånd vite hvorvidt vedkommende er skattepliktig til Norge eller ikke. Det kan dermed oppstå situasjoner der en person som ved ligningsbehandlingen avgjøres å være skattepliktig til Norge, ikke er innrapport fordi forvalteren feilaktig har lagt til grunn at vedkommende ikke er skattepliktig til Norge.

Skattedirektoratet har sikkert rett i at det ikke kan utelukkes at feilrapporteringer eller manglende rapporteringer vil kunne forekomme, men vi har vanskelig for å se at dette i praksis vil representere et alvorlig problem. Vi minner om at utgangspunktet for forskriftsendringen er å legge til rette for at norske forvaltningsselskaper kan inngå avtaler med utenlandske forvaltere for på denne måten effektivt kunne eksportere sine fond til utenlandske andelseiere. Nordmenn (i betydning skattepliktige til Norge) som oppsøker en utenlandsk forvalter for å tegne andeler i norske registret fond, må i utgangspunktet antas å

utgjøre et meget beskjedent antall. Videre må det antas at det kun vil være en liten andel av disse igjen hvor det vil herske usikkerhet i forhold til hvilket land vedkommende er skattepliktig til. Etter vår vurdering må det derfor kunne hevdes at den bekymring som Skattedirektoratet gir uttrykk for, i praksis vil representere et svært marginalt problem.

Vi viser dessuten til at nordmenn i dag har full anledning til å tegne andeler i utenlandsregistrerte verdipapirfond gjennom utenlandske forvaltere. Slik vi forstår Skattedirektoratet er det kun etter særskilt anmodning om navngitte skatteyttere at norske skattemyndigheter i disse tilfellene i dag har mulighet til å innhente opplysninger fra andre land. Nordmenn som ønsker å unndra seg kontroll vil dermed kunne oppnå det allerede i dag gjennom å investere i utenlandsregistrerte fond, enten direkte eller gjennom en utenlandsk forvalter (nominee). Ut fra et skattekontrollhensyn antar vi at dette neppe anses tilfredsstillende, men denne situasjonen endres ikke selv om Skattedirektoratets frarådning om å endre forvalterregistreringsforskriften tas til følge. Etter vår vurdering vil departementets forslag om at utenlandske forvaltere må innrapportere opplysninger for alle andelseiere som er skattepliktig i Norge, representere et tilstrekkelig hinder for å unngå at nordmenn unndrar seg kontroll gjennom å investere i norskregistrerte verdipapirfond via en utenlandsk forvalter. Vi antar derfor at de fleste som ønsker å unndra seg norsk skatt gjennom utenlandstransaksjoner vil preferere rene utenlandske alternativ (hvor sjansen for å bli oppdaget er liten) framfor norskregistrerte fond via en utenlandsk forvalter (hvor sjansen for å bli oppdaget er stor).

Skattedirektoratet framhever videre at departementets forslag vil innebærer at skattemyndighetene ikke får de opplysninger som er nødvendige for å kontrollere og avstemme beregning og innbetaling av kildeskatt på utbytte til utenlandske andelseiere. Det er vist til at en korrekt utligning av kildeskatt, herunder håndtering av utenlandske andelseiere som har krav på skjermingsfradrag i skatt på mottatt utbytte, forutsetter at samtlige utenlandske andelseiere er kjent for skattemyndighetene. Tilsvarende gjelder også i tilknytning til anvendelsen av aksjonærmodellen.

Etter det vi kan forstå, koker dette egentlig ned til en bekymring for at utenlandske andelseiere vil kunne komme til å betale høyere skatt enn nødvendig. Etter vår vurdering er heller ikke dette en bekymring som bør tillegges særlig vekt: Dersom forvalterregistreringen innebærer at utenlandske andelseiere risikerer å betale høyere skatt enn nødvendig, er det all grunn til å tro at markedet selv (dersom det anses viktig nok) vil finne fram til hensiktsmessige løsninger på dette.

Skattedirektoratet argumenterer også for at forskriftsendringen ikke bør gjennomføres fordi dette vil begrense norske skattemyndigheters muligheter til å utveksle opplysninger med skattemyndigheter i andre land. Dette resonnementet synes vi virker snudd på hodet: Det kan da ikke være slik at rapporteringsplikten for eksempel for en svensk forvalter i et norskregistrert verdipapirfond må opprettholdes fordi norske skattemyndigheter skal kunne rapportere til svenske skattemyndigheter hva svenske skattepliktige har investert gjennom en svensk forvalter? Dette er opplysninger som det må legges til grunn at svenske skattemyndigheter bør kunne innhente direkte fra den svenske forvalteren. Dessuten er det jo nettopp sekretessebestemmelser (som er til hinder for at forvalteren kan rapportere til andre enn eget lands skattemyndigheter) som er hele grunnlaget for at dagens forvalterregistreringsforskrift i praksis er til hinder for at det kan inngås avtale med utenlandske forvaltere. I denne forbindelse vil vi vise til at det svenske Finansdepartementet for tiden har til høring et forslag om å innføre unntak for utenlandske EØS-foretak som driver

finansiell virksomhet i Sverige å levere kontrolloppgaver til svenske myndigheter dersom foretaket etter eget lands regler er forhindret fra å kunne gjøre dette (jf. Remiss 2006-03-21, Fi2004/2922, ”Promemoria om undantag från skyldigheten att ge in förbindelse om att lämna kontrolluppgift”).

Oppsummert er vi av den oppfatning at de innvendinger som Skattedirektoratet har gitt uttrykk for i sin høringsuttalelse, ikke bør tillegges avgjørende vekt. Etter vårt skjønn balanserer den foreslåtte endringen i forvalterregistreringsforskriften godt de sentrale hensynene: På den ene side ønsket om å unngå muligheten for at nordmenn skal kunne unndra seg kontroll gjennom å investere i norskregistrerte verdipapirfond via en utenlandsk forvalter, og på den annen side hensynet til at norsk fondsbransje skal kunne eksportere sine produkter til andre land.

Avslutningsvis vil vi minne om at det europeiske markedet for verdipapirfond er sterkt preget av grenseoverskridende virksomhet, basert på det såkalte UCITS-direktivet. Vider er forvalterregistrering en effektiv og meget utbredt måte å drive grenseoverskridende virksomhet på. I mange land er dette også en vanlig måte å organisere fondsdistribusjon på for produkter fra innenlandske tilbydere. Det er derfor av stor kommersiell betydning for bransjen at den foreslått forskriftsendringen gjennomføres slik at det også i praksis blir mulig for norske forvaltningsselskaper å inngå avtale om forvalterregistrering med utenlandske aktører. To av foreningens medlemsselskaper har i denne forbindelse bedt om et møte med politisk ledelse i Finansdepartementet – nettopp med tanke på å oppnå en politisk forståelse for nødvendigheten av at den foreslåtte forskriftsendringen blir gjennomført.

Med vennlig hilsen
Verdipapirfondenes forening

Lasse Ruud
Adm. direktør